

Åtgärdsprogram för att minska nedskräpning 2022–2025



Stadsmiljösektorns publikationer 2021:27

Åtgärdsprogram för att minska nedskräpning 2022–2025

Omslagsbild | Shoot Hayley/Helsinki Marketing
Utgivare | Helsingfors stad/Stadsmiljösektorn
ISBN | 978-952-386-020-9
ISSN | 2489-4230

Innehåll

1. Inledning	4
1.1. Program för att minska nedskräpning.....	4
1.2. Skräpkällor	5
1.3. Befintliga åtgärder för att minska nedskräpning	6
1.4. Beredning av åtgärdsprogrammet.....	6
2. Åtgärder	8
2.1. Allmänt om åtgärderna	8
2.1.1. Kommunikation.....	8
2.1.2. Allmänna områden.....	8
2.1.3. Byggande	9
2.2. Spetsprojekt	9
2.3. Andra åtgärder	11
3. Genomförande och uppföljning	15
Förkortningar	16

1. Inledning

1.1. Program för att minska nedskräpning

Nedskräpning är ett stort problem i Helsingfors och orsakar olägenheter för miljö och hälsa, minskar stadsområdenas trivsamt och attraktivitet samt påverkar stadsbilden negativt. Kostnaderna för renhållningen av de allmänna områdena i Helsingfors uppgår till över elva miljoner euro per år. För att ingripa i nedskräpningsproblemet startade miljötjänsterna vid Helsingfors stadsmiljösektor ett program för att minska nedskräpning. Programmet samlar olika aktörer och intressegrupper i Helsingfors stad för att tillsammans påverka nedskräpningsproblemet. Programmet för att minska nedskräpning består av ett åtgärdsprogram och ett nätverk som sammanför olika instanser som arbetar med nedskräpning. Syftet med programmet för att minska nedskräpning är att samla de bästa idéerna till praktiska åtgärder för att minska nedskräpning, ingripa i ökad nedskräpning och de olägenheter för miljö och hälsa som den orsakar, öka kunskaperna och medvetenheten om nedskräpningsproblemet samt styra arbetet för att minska nedskräpning. Detta åtgärdsprogram är det första i sitt slag. En del av åtgärderna syftar till att utreda nedskräpningsituationen och kartlägga behovet av åtgärder för att kunna ingripa i nedskräpningen på ett effektivare sätt genom åtgärder som sätts in i samband med framtida programuppdateringar. Genomförandet av åtgärdsprogrammet kommer att kräva extra resurser. Programmet gäller från 2022 till 2025 och uppdateras till år 2026 när den nya fullmäktigeperioden börjar.

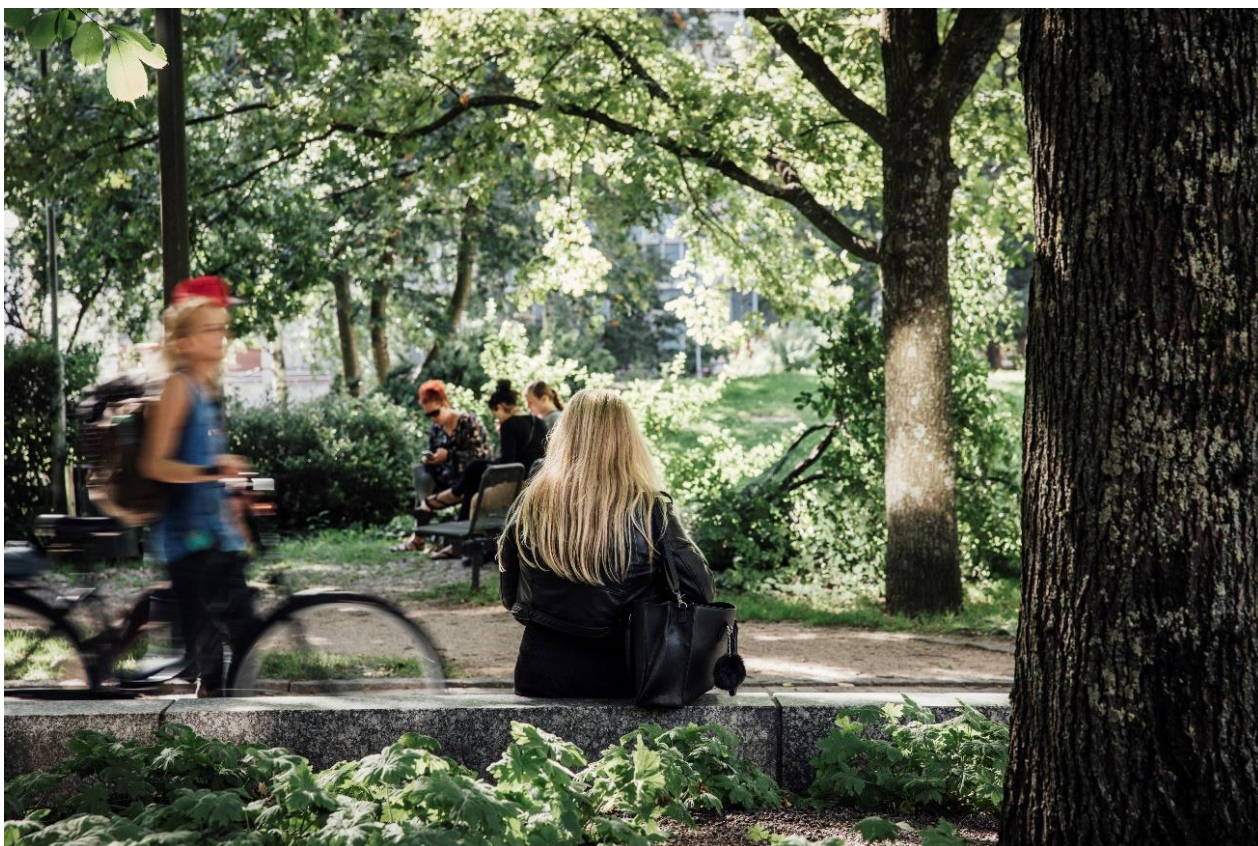


Bild: Kuvatoimisto Kuvio Oy/Helsinki Marketing

1.2. Skräpkällor

Skräp hamnar i miljön från en mängd olika källor och det är svårt att definiera hur stor relativ betydelse olika källor har. I stadsområdena kommer skräpet huvudsakligen från markområden. Orsakerna till nedskräpning är skräp som invånare lämnar kvar i miljön, otillräcklig rengöring av dagvatten, överströmning av avlopp, övergivande av kommunalt avfall, deponering och bortskaffande av snö som tagits bort från gatorna, otillräckliga avfallskärl för cigarettfimpar och annat skräp samt vindburet skräp från bygg- och rivningsarbetsplatser. På nedskräpningen inverkar bland annat människornas vanor, tillgången till avfallskärl, avfallshanteringens funktion och avfallets egenskaper, såsom dess återanvändningspotential och produktens storlek.

I Finland har nedskräpning undersökts ur perspektivet för skräp i havet och på kustområdena. Nedskräpningen av markområden har granskats mindre. Enligt Finlands miljöcentrals (SYKE) rapport Suomen merialueen roskaantumisen lähteet¹ (Källor till skräpet i Finlands havsområden) finns det betydligt mindre skräp på naturstränder än på stadsstränder. På stadsstränder och periurbana stränder beräknas 74–82 procent av skräpet härröra från markområden (rekreationsanvändning, avrinnande vatten, byggande och övergivet avfall), medan på naturstränderna härrörde i genomsnitt 56 procent av skräpet från markområden och 44 procent från havet (havstrafik och fiske). Omkring 90 procent av skräpet som samlades in från stränderna var plast. På stadsstränderna var det vanligaste skräpet cigarettfimpar vars andel kan vara nästan 70 procent. Typiskt skräp på stranden är förknippat med ätande, drickande eller rökning. Också avrinnande vatten för skräp från staden till stränderna. Från byggarbetsplatserna för vind och vatten med sig bland annat förpackningsmaterial, styroxbitar och impulsledningar som används vid byggarbeten. Havsskräp som ligger på stränderna är bara en liten del av allt avfall som hamnar i havsmiljön på grund av mänsklig verksamhet. Det har uppskattats att majoriteten av havsskräpet ligger på havsbotten där vi inte ser det. Även havsbotten utanför Helsingfors stad har kartlagts och enligt resultat som publicerades 2015 hittades skräp på alla områden som undersöktes². Med vind, regn eller avrinnande vatten, strömmande vatten, djur eller människor kan skräpet förflyttas över långa avstånd, även över lands gränser. Eftersom det sönderfaller och sönderdelas över tiden är det inte möjligt att fastställa dess ursprung. Plast sönderdelas till allt mindre bitar, och det uppstår mikroplaster vars konsekvenser för miljö och hälsa vi bara precis har börjat förstå. SYKE har genomfört en enkät i de finländska kuststäderna för att ta reda på varifrån och längs vilka rutter havsskräpet kommer ifrån i städerna och för att bedöma sannolikheten för nedskräpning från olika källor med hänsyn till de lokala förhållandena. Vägtrafiken uppskattades vara den viktigaste källan till mikroplastutsläpp. Utsläpp kommer från vägmarkeringar och uppstår till följd av slitage på fordonsdäck och bromsar. Den näst viktigaste utsläppskällan uppskattades vara gummigranulat från konstgräsplaner och pelletar som används som råvara i från plastproduktion. Andra betydande källor uppskattades vara damm från bostäder, tvätt av textilier och kosmetika. Uppskattningarna omfattade dock inte den kanske viktigaste källan till mikroplast, vilket är plastavfall som redan finns i miljön och som med tiden sönderdelas och bildar mikroplast.

Eftersom skräp hamnar i miljön från många olika källor och verksamheter kommer det att behövas ett brett urval av metoder och samarbete mellan olika sektorer för att effektivt minska nedskräpningen. Som underlag för verksamheten behövs information från enkäter och kartläggningar som styr resurserna till rätt objekt. Dessutom behövs åtgärder för att minska nedskräpning som beror på okunnighet eller likgiltighet.

¹ Setälä, O. och Suikkanen, S. (red.) (2020): Suomen merialueen roskaantumisen lähteet. Finlands miljöcentrals rapporter 9, 2020

² Majaneva, S. och Suonpää, A. (2015): Kartläggning av undervattensskräp på Helsingfors havsområde – ett pilotprojekt. Helsingfors stads miljöcentrals publikationer 2/2015. Helsingfors stads miljöcentral.

1.3. Befintliga åtgärder för att minska nedskräpning

Effektiv avfallshantering är förmodligen det viktigaste sättet att minska nedskräpning. Olika förpackningar och engångsprodukter är de största källorna till skräp i staden, och det bästa sättet att förhindra att de hamnar i miljön är genom effektiv avfallshantering. Om ordnandet av avfallshantering föreskrivs i avfallslagen (646/2011) och i de förordningar som utfärdats på grundval av den. I 72 § i avfallslagen föreskrivs det om nedskräpningsförbud. I avfallslagstiftningen föreskrivs det också om sanktionerna för nedskräpning och städansvaren.

Förutom med de metoder som stadgas i lag har Helsingfors redan länge ingripit i nedskräpning på flera olika sätt. Samordning av frivilligarbete bidrar till att ordna talkon på stränder och grönområden, och stadsinvånarna kan anmäla sig som parkfaddrar för en park de själva väljer. Dessutom har man i flera projekt försökt hitta sätt att minska nedskräpningen och öka medvetenheten. Projektet SATAKOLKYT har gjort det enkelt att ordna egna talkon och tagit många skolklasser och andra grupper på utflykter för att städa upp Helsingfors strandlinje. Östersjöutmaningen har förutom strandtalkon också organiserat en omgång för snabba försök där man testade nya innovativa sätt att minska mängden skräp i Östersjön och på dess stränder. Andra projekt är bland annat Puhuva roskis, Helli Helsinkiä ja Täti Vihreä. Dessutom utför staden kontinuerligt arbete i enlighet med avfallslagen och miljöskyddslagen.

Minskandet av nedskräpningen har även beaktats i stadens strategier och program. Ett av målen i den nya stadsstrategin för 2021–2025 är en funktionell och vacker stad. Under strategiperioden fäster man särskild uppmärksamhet vid att de grundläggande förutsättningarna för en trivsamt stad, såsom renligheten i parkerna och på gatorna, beaktas i hela Helsingfors. I stadsmiljöprogrammet för 2019–2021 var en av åtgärderna att inrätta ett Skräpnätverk i syfte att sprida information och ta fram förebyggande funktioner och funktioner som förbättrar uppföljningen. Helsingfors har undertecknat deklarationen Plastic Declaration 2019 och därmed förbundit sig till att utveckla strategier och åtgärdsprogram samt sätta upp tidsbundna mål för att avsevärt minska plastnedskräpningen. En färdplan för cirkulär ekonomi och delningsekonomi främjar materialcirkulationen och förebygger en linjär ekonomi, där varorna blir avfall i slutet av sin livscykel. Helsingfors deltar också i helheten All plast ska återvinnas som syftar till att återvinna all återvinningsbar plast effektivare än hittills. I det senaste åtgärdsprogrammet för Östersjön för 2019–2023, som ingår Helsingfors och Åbo städers gemensamma Östersjöutmaning, finns flera åtgärder som rör nedskräpning, särskilt för kartläggning av skräpkällorna. Helsingfors har också anslutit sig till Europeiska unionens rörelse Green City Accord som syftar till att göra städerna renare och friskare. Ett av rörelsens fem miljöförvaltningsområden är avfall och cirkulär ekonomi.

1.4. Beredning av åtgärdsprogrammet

Utarbetandet av åtgärdsprogrammet för att minska nedskräpning inleddes 2020 i form av verkstäder tillsammans med stadens interna och externa experter. Verkstäder hölls för flera olika teman och de idéer och åtgärder som togs fram under dem samlades i ett åtgärdsprogram under 2021. Beredningen av åtgärdsprogrammet styrdes av en styrgrupp bestående av experter som arbetar med nedskräpning inom stadens olika sektorer samt företrädare för HRM, SYKE, Håll skärgården ren rf och Kamupak Oy. Inom programmet genomförde Helsingfors stads miljötjänster sommaren 2020 en internationell enkät för att utreda genom vilka åtgärder andra städer har försökt minska nedskräpningen, hur åtgärderna upplevdes och hur framstegen följdes upp. 42 städer (ungefär en tredjedel av städerna som svarade på enkäten) hade ett åtgärdsprogram eller motsvarande. Hösten 2020 publicerades en rapport om resultaten från enkäten³.

³ Kaivosoja, A. (2020): Roskaantumisen hillinnän kv-kysely 2020. Stadsmiljösektorns material 2020:20. Helsingfors stad, Stadsmiljösektor, Miljötjänster.

I slutskedet av utarbetandet av programmet utvärderades åtgärderna i utkastet utifrån kostnaderna, mängden tjänstearbete och nyttan. I utvärderingen användes en treskalig skala (liten, medelstor, stor). 0–15 000 euro definierades som en liten kostnad, 15 000–100 000 som en medelstor kostnad och över 100 000 euro som en stor kostnad. Medlemmarna i styrgruppen och ansvariga parter erbjöds möjlighet att delta i definierandet av värdena. Utvärderingens resultat utnyttjades vid valet av åtgärderna. De slutgiltiga åtgärderna valdes på grundval av både utvärderingen och kommentarerna från stadsmiljösektorns styrgrupp. Åtgärdsprogrammet presenterades för stadsmiljösektorns styrgrupp i början av 2022 och modifierades på basis av inkommen respons.



Bild: Shoot Hayley/Helsinki Marketing

2. Åtgärder

2.1. Allmänt om åtgärderna

Åtgärderna är indelade i fem spetsprojekt och övriga åtgärder. Spetsprojekten är större, fleråriga helheter med särskild fokus i programmet. Åtgärderna kan delas in i tre teman: kommunikation, allmänna områden och byggnande. I utkastet till åtgärdsprogrammet fanns 50 åtgärder, men på grund av begränsade resurser utelämnades en del av dem under denna verksamhetsperiod. De kan användas när programmet uppdateras för 2026.

2.1.1. Kommunikation

Att minska nedskräpningen handlar till stor del om att öka medvetenheten och kunskaperna. Inte ens tätt placerade avfallskärl hjälper om kärnen inte används. Stadsinvånarnas nedskräpning kan delvis bero på okunskap. Alla är till exempel inte medvetna om hur skadliga cigarettfimpar är för miljön. Dels beror nedskräpningen på människornas likgiltighet. Då är det svårare att ingripa i problemet, men genom att öka medvetenheten, göra det lättare att göra sig av med avskräp på rätt sätt och erbjuda möjligheter att påverka kan man bäst ingripa i problemet.

En miljö där det finns mycket lite skräp motiverar att inte skräpa ned, medan en nedskräpad miljö sänker tröskeln för nedskräpning. Alla stadsinvånare kan alltså genom sitt eget handlande påverka mer än man kanske tror. I det första åtgärdsprogrammet för att minska nedskräpning ligger fokus på kommunikationsåtgärder för att mångsidigt öka medvetenheten om olika faktorer kring och perspektiv på nedskräpning. Å andra sidan är det också väsentligt i åtgärdsprogrammet att ta fram den information som behövs för att minska nedskräpning. Att förstå orsakerna till avsiktlig nedskräpning är väsentligt för att kunna effektivt ingripa i den.

2.1.2. Allmänna områden

Det är viktigt för trivsamenheten i staden att de allmänna områdena är rena och inbjudande för vistelse. Att tillbringa tid utomhus förbättrar hälsan och välbefinnandet och ökar stadens attraktionskraft. Särskilt under coronatiden gav stadens parker och grönområden platser för socialt umgänge. Den ökade användningen av parker och andra allmänna områden syns dock även som ökad nedskräpning, vilket minskar trivsamenheten och hälsosamenheten i området.

Stadsmiljösektorns underhållsenhet använde 3,4 miljon euro på renhållning av parkområden under 2020, och av detta belopp anvisades cirka 700 000 euro till städning av olagliga soptippar och efter offentliga evenemang samt renhållning av strandvatten. På städning av gatuområden användes 8,5 miljoner euro. Våren 2020 ansvarade underhållet av allmänna områden inom Helsingfors stadsmiljösektor för sammanlagt 7 857 sopkärl i Helsingfors vars storlek varierade mellan 60 liter och fem kubikmeter. Av dessa var nästan 150 smarta sopkärl som fungerar med solenergi. De pressar samman soporna och rymmer fem gånger mer skräp än vanliga kärl.

Trots satsningarna på underhållet är skräpigheten och bristande sopkärlsvolym typiska bekymmer som stadsinvånarna lyfter fram. Det är särskilt viktigt att identifiera områden som är utsatta för nedskräpning och utnyttja informationen i placeringen av sopkärl och tömningsintervallen för dem. Programmet tar också hänsyn till skräp

och mikroplaster som följer med dagvatten. Att minska nedskräpningen i offentliga miljöer kräver resurser. Att skaffa ett nytt kärl är en engångsinvestering, men tömningen och underhåller är kontinuerlig verksamhet.

2.1.3. Byggande

Byggande och rivning genererar mycket avfall. På den europeiska nivån är ungefär en tredjedel av allt mänskligt avfall förknippat med byggande. Från byggarbetsplatser hamnar i omgivningen till exempel sprängtrådar samt olika förpackningsmaterial, skumplast och styroxbitar. Den gröna given om plast inom byggsektorn för 2020–2027 syftar till att avsevärt öka sorteringen och återvinningen av emballageplast. Dessutom är målet att ordna utbildning och ta fram guider om god praxis på byggarbetsplatser och en avfallshanteringsplan för byggarbetsplatser. Åtgärdsprogrammet för att minska nedskräpning ger särskild uppmärksamhet till nedskräpning som orsakas av havsfyllningar och skräp som dagvatten och vind för vidare från byggarbetsplatser.

2.2. Spetsprojekt

Spetsprojekt	Genomförande	Ansvariga parter och tidtabell
1. Ett fungerande nätverk	Viktiga aktörer för att minska nedskräpning sammanförs i ett nätverk. Nätverket ordnar gemensamma möten för att utbyta information om planerade och aktuella projekt samt annan verksamhet. Information delas också om bästa praxis och beprövade verksamhetsformer.	YMPA 2022 →

<p>2. En effektiv kommunikationskampanj</p>	<p>Det genomförs en kommunikationskampanj för att på ett omfattande sätt informera om nedskräpning i staden och även lyfta fram kostnaderna för nedskräpning.</p> <p>a) Utredning av kostnaderna för nedskräpning och attityderna kring nedskräpning.</p> <p>b) Planering av en effektiv kommunikationskampanj och involvering av partner i genomförandet av kampanjen.</p> <p>c) Kommunikationskampanjen genomförs.</p>	<p>YMPA, VIEPA, YLA Underhåll, Stara</p> <p>2022</p> <p>2023</p> <p>2024</p>
<p>3. Nya innovationer och verksamhetssätt</p>	<p>Man letar efter och testar ut nya lösningar för att minska nedskräpning a. inom stadens sektorer och b. i samarbete med företag och andra samfund (t.ex. snabba försök).</p>	<p>YMPA 2022 →</p>
<p>Spetsprojekt</p>	<p>Genomförande</p>	<p>Ansvariga parter och tidtabell</p>
<p>4. Områdena som är utsatta för nedskräpning kartläggs och resultaten utnyttjas i placeringen av sopkärl</p>	<p>1. Utredning av vilka områden som är utsatta för nedskräpning bland annat med hjälp av information från Stara och RYA underhåll.</p> <p>2. Informationen från utredningen utnyttjas i planering av placeringen av och tömningsintervallen för sopkärlen:</p> <p>a) Tömningen av sopkärlen förbättras genom att lägga till kontaktuppgifter på sopkärlen dit man kan anmäla tömningsbehov.</p> <p>b) Antalet sopkärl ökas efter behov.</p>	<p>YMPA, YLA Underhåll, KUVA LI-IKU</p> <p>2022–2024</p>

	<p>c) Traditionella sopkärl ersätts med smarta sopkärl i lugnare områden och i områden där antalet besökare varierar betydligt beroende på säsong.</p> <p>d) Information om sopkärlens placering läggs till i ruttkartorna för naturskyddsområdena.</p>	
5. Stadsinvånarna delaktiggörs	<p>a) Kommunikationskampanj om nedskräpning tillsammans med ungdomar.</p> <p>b) Parkfadderverksamheten utvecklas också för naturskyddsområdena.</p> <p>c) Man letar efter sätt att främja stadsbornas möjligheter att delta i minskandet av nedskräpningen.</p>	<p>KUVA NUPA 2023</p> <p>YMPA, YLA Underhåll 2023–2024</p> <p>YMPA 2022 →</p>

2.3. Andra åtgärder

Kommunikationsåtgärder	Genomförande av åtgärden	Ansvariga parter och tidtabell
6. Miljöutbildning för byggherrar i Helsingforsregionen	Utbildning om miljöpåverkan (buller, kemikalier, nedskräpning osv.) för byggherrar i Helsingforsregionen.	YMPA 2022 →
7. Miljöutbildning för båtklubbar och segelsällskap i Helsingfors	Utbildning om båtlivets miljöpåverkan (t.ex. undervattensbuller, båtbottnfärger, nedskräpning, rörelse i naturen utan att lämna spår).	Östersjöutmaningen 2022–2023

<p>8. Kampanjen Liiku jäljettömästi (Lämna inga spår) som en del av kampanjen Håll dig på stigen</p>	<p>En upplysningskampanj för rörelse i naturen och naturskyddsområdena utan att lämna spår och skräp efter sig.</p>	<p>YMPA 2023</p>
<p>9. Kampanjen Magknip av plast</p>	<p>Håll Skärgården Ren rf:s kampanj, där ett informativt klistermärke placeras på brunnslock. Kampanjen ökar medvetenheten om att dagvatten nästan överallt leds raka vägen ut i det närmaste vattendraget utan att renas först.</p>	<p>HRM, Östersjöutmaningen, VIEPA 2022</p>
<p>10. Medvetenheten om beställning av avfallsflak ökas</p>	<p>a. En upplysningskampanj mot övergivande av avfall. b. Utredning av möjligheten att tillhandahålla avfallsflak för gemensamt bruk under högsäsong. c. Avfallsflak beställs i samarbete med kunder.</p>	<p>YMPA, VIEPA, YLA Underhåll 2023–2024</p>



Bild: Kuvatoimisto Kuvio Oy/Helsinki Marketing

Åtgärder för allmänna områden	Genomförande av åtgärden	Ansvariga parter och tidtabell
<p>11. Samarbetet inom staden och informationsöverföringen kring evenemangens ansvarsprinciper och miljöpåverkan främjas</p>	<p>a. Stora tas in i evenemangens fält- och samordningsgrupper, b. kommunikationen mellan grupperna ökas till exempel genom gemensamma möten och/eller via Teams samt c. det säkerställs att rätt parter är involverade och medvetna om de olika ansvariga parterna och deras verksamhet.</p>	<p>YMPA 2022 →</p>
<p>12. Dagvattnen beaktas i planläggningen</p>	<p>Frågorna kring dagvattenhanteringen beaktas i planläggningen i tillräcklig utsträckning från fall till fall.</p>	<p>ASKA 2022 →</p>

Åtgärder för allmänna områden	Genomförande av åtgärden	Ansvariga parter och tidtabell
<p>13. Avfallsinsamlingen i småbåtshamnar förbättras i enlighet med kraven i det nya direktivet om fartygsavfall</p>	<p>Tillgången till framför allt insamlingsstationer för septik- och länsavfall samt möjligheterna till sopsortering förbättras.</p>	<p>KUVA LIIKU 2022 →</p>
<p>14. Lagstiftningen om hantering av skrotfartyg främjas för att skydda miljön</p>	<p>Man lägger fram ett initiativ om ändring av lagstiftningen så att skrotfartyg kan hanteras redan i ett tidigt skede och snabbare än för närvarande.</p>	<p>YMPA, AKV 2023</p>
<p>15. Sortti-stationernas öppettider förlängs</p>	<p>Sortti-stationernas öppettider förlängs till veckoslut för att förhindra att avfall överges på veckoslut.</p>	<p>HRM 2022 →</p>
Åtgärder för byggande	Genomförande av åtgärden	Ansvariga parter och tidtabell
<p>16. Helsingfors anvisning för byggplatsvatten uppdateras och man deltar i utarbetandet av huvudstadsregionens (HSR) guide för byggplatsvatten</p>	<p>I uppdateringen av anvisningen för byggplatsvatten och utarbetandet av HSR-guiden för byggplatsvatten beaktas följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Nedskräpningen på byggarbetsplatser minskas. b. Dagvattenhanteringen ordnas så att skräp från byggarbetsplatserna inte transporteras vidare med vatten. <p>I beredningen görs samarbete med byggherrarna. Byggherrarnas efterlevnad av anvisningar övervakas i den mån resurserna tillåter detta.</p>	<p>YMPA 2022</p>

17. Nedskräpningen som orsakas av havsfyllningar förebyggs

I avtalen om byggarbetsplatser beaktas minskandet av nedskräpning i samband med havsfyllningar:
a. I planeringen beaktas åtgärder som minskar nedskräpning, till exempel rengöring av skyddsvallarna av sållat material, användning av skyddsöverdrag med mera.
b. På byggarbetsplatserna för tunnlar övervakas och betonas en korrekt hantering av sprutbetongsavfall med mera.

YLA
Egendomsförvaltning
2022 →

3. Genomförande och uppföljning

Många åtgärder för att minska nedskräpning kräver långvarig och kontinuerlig verksamhet. Å andra sidan är vissa åtgärder kortvarigare pilotprojekt som genomförs för att testa nya innovationer och på så sätt stödja ny affärsverksamhet. Många åtgärder kräver också samarbete med olika aktörer och intressegrupper. Det är därför ytterst viktigt att åtgärdsprogrammet samordnas och att dess framsteg följs upp centraliserat. Från och med 2022 ökar arbetsmängden i programmet för att minska nedskräpning av inledandet av åtgärdsprogrammet (t.ex. uppföljning av och rapportering om framstegen), delaktiggörandet av stadsinvånare och samfund, företagsarbetet med bland annat uppstarts företag, främjandet av åtgärdsprogrammet tillsammans med aktörer och intressegrupper inom staden till exempel genom att öka samarbete och kommunikation samt upprätthållandet och utvecklingen av nätverket för att minska nedskräpning. För år 2022 har det anslagits en samordningsresurs på 30 procent och en projektexpertresurs på 50 procent till Programmet för att minska nedskräpning. Motsvarande resurser behövs också under de kommande åren för att främja programmet.

Styrgruppen för att minska nedskräpning sammanträder två gånger om året för att följa upp hur genomförandet av åtgärdsprogrammet framskrider. Efter programperiodens slut rapporteras programmets genomförande och effektivitet till stadsmiljönämnden.

Förkortningar

Förkortningar för organisationer samt stadens sektorer, tjänster och avdelningar i åtgärdsprogrammet.

HRM – Helsingforsregionens miljötjänster

KUVA – Kultur- och fritidssektorn

LIKU – Idrottsservice

NUPA – Ungdomstjänster

KYMP – Stadsmiljösektorn

MAKA – Markanvändning och stadsstruktur

ASKA – Detaljplanering

PALU – Tjänster och tillstånd

YMPA – Miljötjänster

AVS – Användning och bevakning av områden

RYA – Byggnader och allmänna områden

YLA – Allmänna områden

Presentationsblad

Författare	Stadsmiljösektorn/Miljötjänster
Titel	Åtgärdsprogram för att minska nedskräpning för 2022–2025
Seriebeteckning	Helsingfors stads stadsmiljösektors publikationer
Serienummer	2021:27
Publikationsdatum	MM:ÅÅÅÅ
Sidantal	18
Bilagor	-
ISBN	978-952-386-020-9
ISSN	2489-4230 (webbpublikation)
Språk, hela verket	Svenska
Språk, sammanfattning	Svenska

Sammanfattning:

Målet med Helsingfors åtgärdsprogram för att minska nedskräpning för 2022–2025 är att minska nedskräpningen och mängden skräp i staden. Till åtgärdsprogrammet har man samlat de bästa idéerna för praktiska åtgärder för att minska nedskräpning. Syftet är att öka kunskaperna och medvetenheten om nedskräpning och de olägenheter för miljö och hälsa den orsakar, effektivisera avfallshanteringen och styra arbetet för att minska nedskräpning.

Åtgärderna är indelade i spetsprojekt och andra åtgärder. De övriga åtgärderna har delats in i tre teman: kommunikation, allmänna områden och byggande. Programmet har utarbetats i verkstäder med experter både från staden och andra organisationer. Arbetet samordnas av miljötjänsternas enhet för uppföljning och tillsyn av miljön. Programmet omfattar fullmäktigeperioden 2021–2025 och ska uppdateras till nästa fullmäktigeperiod med start 2026. En del av åtgärderna syftar till att utreda nedskräpningssituationen och kartlägga behovet av åtgärder för att ingripa i nedskräpningen på ett effektivare sätt genom framtida programuppdateringar.

Nyckelord: Minskande av nedskräpning, nedskräpning, skräp, åtgärdsprogram



Helsinki

Stadsmiljösektorn har hand om planering, byggande och underhåll av stadsmiljön i Helsingfors, byggnadstillsynen och tjänsterna kring miljön.